

I Ogólnopolska Konferencja Instrumentologiczna
Pałac Ostromecko, 11-13 września
Siedziba Kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego

PONIEDZIAŁEK, 11 WRZEŚNIA

13.00

Powitanie

Marzena Matowska, Dyrektor Miejskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy
Andrzej Kosowski, Dyrektor Instytutu Muzyki i Tańca w Warszawie
Prof. Zbigniew J. Przerembski, Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Andrzej Gawroński, Kierownik Pracowni Pałacowej w Ostromecku
Prof. Benjamin Vogel, Współtwórca Kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego
Joanna Gul, Agata Mierzejewska, Komitet organizacyjny I Ogólnopolskiej Konferencji Instrumentologicznej

13.30

Wykłady inauguracyjne

Prof. emeritus dr hab. Benjamin Vogel
Instrumentologia polska u progu nowego milenium

Prof. dr hab. Piotr Dahlig
Kierownik Katedry Etnomuzykologii w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego
Stan i perspektywy badań nad instrumentarium ludowym w Polsce

Prof. dr hab. Zbigniew Jerzy Przerembski
Kierownik Zakładu Muzykologii Systematycznej w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Norma i warianty w budowie ludowych instrumentów muzycznych

Dyskusja

15.00

Zwiedzanie Kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego w Ostromecku
Oprowadzanie: prof. emeritus dr hab. Benjamin Vogel, Kierownik Pracowni Pałacowej w Zespole Pałacowo-Parkowym w Ostromecku **Andrzej Gawroński**, wieloletni opiekun zbiorów **Andrzej Doręda**

16.00

Historyczne instrumenty klawiszowe: przechowywanie, konserwacja, renowacja, rekonstrukcja, rola w kulturze

Prof. emeritus dr hab. Benjamin Vogel
Konserwacja, renowacja, restauracja a rekonstrukcja instrumentów zabytkowych

Maciej Szarafiński

Konserwator, rzeczoznawca historycznych fortepianów, fortepianmistrz
Uwarunkowania konserwacji historycznych fortepianów

Andrzej Włodarczyk

Technik budowy fortepianów, restaurator instrumentów historycznych, etyk
Dylematy konserwacji historycznych pianin i fortepianów

Prezentacja odrestaurowanych fortepianów skrzydłowych: Broadwood z 1846 r., Pleyel z 1842 r., Walter z 1795 r. (premiera) – kopia instrumentu, którego oryginał znajduje się w Germanisches Nationalmuseum w Norymberdze, wykonana przez Andrzeja Włodarczyka w 2017 r.

Sławomir Zubrzycki, pianista, klawiolinista

Viola organista – rekonstrukcja całkowita zapomnianego instrumentu

Michał Bruliński

Kolegium Artes Liberales Uniwersytetu Warszawskiego
Szafa – żyrafa – radioodbiornik: kilka uwag o badaniu fenomenu fortepianu w kulturze

Andrzej Kruszewski

Prezes Stowarzyszenia Polskich Stroicieli Fortepianów
Działalność Stowarzyszenia Polskich Stroicieli Fortepianów

Janusz Starzyk

Stroiciel fortepianów i pianin
Produkcja fortepianów i pianin w PRL

Dr Andrzej Gładysz, o. dr Mieczysław Julian Smierciak

Katedra Instrumentologii Instytutu Muzykologii Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Metody badań organów opracowane w Katedrze Instrumentologii Instytutu Muzykologii KUL
1. Inwentaryzacja i struktura brzmieniowa, 2. Akustyka

Dyskusja

19.00

Przerwa

20.00

*Historyczne instrumenty klawiszowe – w stronę zagadnień wykonawczych***Prof. dr hab. Urszula Bartkiewicz**

Kierownik Katedry Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy
Klawesyn – klawikord – fortepian. Z problematyki repertuaru instrumentów klawiszowych w II połowie XVIII wieku

Koncert poprzedzony prelekcją

Dr hab. Ewa Mrowca

Akademia Muzyczna im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi, Katedra Klawesynu i Muzyki Dawnej
Znaczenie kolekcji klawiszowych instrumentów historycznych dla współczesnej praktyki muzycznej na przykładzie Germanisches Nationalmuseum (Norymberga), Bény-sur-Mer (Francja) oraz Fenton House (Londyn). Perspektywa klawesynisty

Instrument: kopia anonimowego klawesynu włoskiego wykonanego we Florencji w 1701 r., zbudowana w pracowni Detmara Hungerberga w Hückeswagen w 2006 r., którego oryginał znajduje się w Museum für Musikinstrumente der Universität Leipzig

W programie: William Byrd (1543-1623), Jan Pietersoon Sweelinck (1562-1621), Johann Jakob Froberger (1616-1667), John Blow (1649-1708), Louis Couperin (1626-1661), Georg Muffat (1653-1704)

WTOREK, 12 WRZEŚNIA

9.00

Lutnictwo – historia, kolekcje, zagadnienia materiałoznawcze

Patryk Frankowski

Kierownik Muzeum Instrumentów Muzycznych, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Dr hab. Honorata Stalmierska, prof. AM

Kierownik Katedry Lutnictwa Artystycznego w Akademii Muzycznej im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu

Piotr Cieślak

Kierownik Pracowni Konserwacji Instrumentów Muzycznych w Muzeum Instrumentów Muzycznych, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Mirosław Baran

Konserwator w Muzeum Instrumentów Muzycznych, Oddział Muzeum Narodowego w Poznaniu

Jan Bartoś, lutnik

Polska Szkoła Lutnicza. Instrumenty Grobliczów i Dankwartów

Marek Pielaszek

Prezes Związku Polskich Artystów Lutników

60 lat historii Związku Polskich Artystów Lutników i Kolekcji Instrumentów Lutniczych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Dr Stanisław Marduła, prof. oświaty, lutnik

Dr inż. Alicja Hołoga-Marduła, lutnik

Zagadnienia techniczno – technologiczne projektowania, budowy i konserwacji instrumentów lutniczych

Jacek Wesołowski, lutnik

Wystawa nieznanych polskich lutników. Nowe informacje

Dyskusja

11.00

Historyczne instrumenty smyczkowe – w stronę brzmienia

Dr hab. Agata Sapiecha

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie
Skrzypce w Fantazjach Georga Philippa Telemanna. W poszukiwaniu źródeł wyobraźni kompozytora

Dominika Stopczańska

Instytut Muzykologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Violetta – skrzypce, viola, czy altówka? Przyczynek do wyboru instrumentarium w historycznie poinformowanym wykonawstwie muzyki dawnej

Malwina Kołt

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Niemuzyczna funkcja skrzypiec

12.00

Przerwa

13.00

Muzea i kolekcje instrumentów muzycznych

Dr Aneta Oborny

Dyrektor Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu
Kolekcja Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu – bogactwo i osobliwość muzycznych artefaktów

Dr hab. Renata Suchowiejko, prof. UJ

Kierownik Zakładu Metodologii i Historii Muzyki XIX-XXI wieku w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Jagiellońskiego
Zabytki muzyczne w zbiorach Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Kilka uwag z perspektywy muzykologa

Małgorzata Kunecka

Centralny Magazyn Zbiorów Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie
Polskie ludowe instrumenty muzyczne w zbiorach Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie

Klara Sielicka-Baryłka

Dział Etnografii Polski i Europy Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie
Kolekcja instrumentów muzycznych w Państwowym Muzeum Etnograficznym w Warszawie w kontekście storytellingu i otwartej kultury

Agnieszka Kostrzewa

Dział Folkloru Muzeum Etnograficznego im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu
Instrumenty muzyczne w zbiorach Muzeum Etnograficznego w Toruniu

Emilia Jakubiec-Lis

Muzeum Etnograficzne im. Franciszka Kotuli, Oddział Muzeum Okręgowego w Rzeszowie
Kolekcja instrumentów muzycznych w zbiorach Muzeum Etnograficznego w Rzeszowie

Barbara Rosiek

Dział Etnografii Muzeum Miejskiego – Starego Zamku w Żywcu
Instrumenty ludowe w zbiorach Muzeum Miejskiego w Żywcu. Charakterystyka kolekcji

Sylwia Kucharska

Dyrektor Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej

Instrumenty muzyczne w zbiorach Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej

Dyskusja

16.00

Dr hab. Anna Gruszczyńska-Ziółkowska, prof. UW

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego (referat przedstawi Anna Rudawska)

Muzykolog w muzeum archeologicznym

Maria Szymańska-Ilnata

Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie, Kurator wystawy „Strefa dźwięków”

Azjatyckie instrumenty muzyczne w kolekcjach polskich

Leszek Wiślocki, prof. AM

Akademia Muzyczna we Wrocławiu

Prywatna kolekcja instrumentów lutniczych, dętych drewnianych i blaszanych

Piotr Piszczatowski

Twórca wydarzenia Targowisko Instrumentów

Dyskusja

18.30

Cyfrowe zbiory instrumentów muzycznych – standaryzacja opisu i wizerunku

Agata Mierzejewska

Kurator projektu www.instrumenty.edu.pl, Instytut Muzyki i Tańca

Cyfrowy update instrumentologii a badania porównawcze na przykładzie zbiorów muzealnych w kolekcji www.instrumenty.edu.pl

Waldemar Kielichowski, fotograf

Narodowy Instytut Fryderyka Chopina – Muzeum Fryderyka Chopina, Instytut Muzyki i Tańca

Proces digitalizacji fotograficznej instrumentów muzycznych w kontekście zbiorów muzealnych

19.00

Przerwa

20.00

Brzmienie fortepianu „chopinowskiego”

Dariusz Marcinişzyn

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Geneza wykonawstwa dzieł Fryderyka Chopina na instrumentach historycznych w Polsce

Koncert poprzedzony prelekcją

Dr hab. Maria Ludwika Gabryś, prof. UMFC

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie

Magia tempo rubato w wykonawstwie na fortepianach historycznych i współczesnych

Fortepian: Broadwood z 1846 r. z kolekcji Andrzeja Włodarczyka

W programie: Maria Szymanowska, J.(?) Andrychowicz, Fryderyk Chopin, Adolf Gutmann

Koncert

Yuko Kawai, pianistka

Fortepian: Pleyel z 1842 r. z kolekcji Andrzeja Włodarczyka

W programie: *Koncert f-moll* Fryderyka Chopina, wersja na fortepian solo

ŚRODA, 13 WRZEŚNIA

9.00

Terminologia, klasyfikacja, nowe metody badań instrumentologicznych

Joanna Gul

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego i Pracownia Badań Pejzażu Dźwiękowego w Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Polska terminologia instrumentów muzycznych – stan obecny, potrzeby i perspektywy

Łukasz Kozak

Dobry moment, żeby zacząć. Organologiczna mediewistyka wobec digitalizacji

Sonia Wronkowska

Biblioteka Narodowa, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Jak obliczyć idiom instrumentu? Przypadek duetu na dwie viole da gamba

Dr Grzegorz Joachimiak

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Akademia Muzyczna im. K. Lipińskiego we Wrocławiu

Lutnia, mandora, galichon... Kierunki i perspektywy badań nad klasyfikacją chordofonów szarpanych

Dr hab. Anna Wróbel

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina

Wiolonczele z portretów

Dyskusja

11.00

Archeomuzykologia

Katarzyna Tatoń

Uczestnik Projektu NPRH MNiSW realizowanego w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego

Grzechotki archeologiczne jako pierwsze instrumenty gliniane znane z terenów Polski. Stan badań

Marta Pakowska

Katedra Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej
Komputacyjne metody rekonstrukcji zabytków archeologicznych

Aleksandra Gruda

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Warszawskiego
Przegląd współczesnych metod badania aerofonów w archeomuzykologii

Dyskusja

12.00

Akordeon i instrumenty pokrewne

Prof. dr hab. Teresa Adamowicz-Kaszuba

Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu
Akordeon w rodzinie? Antenaci – współcześni – potomkowie

Dr Olga Siejna-Bernady

Charakterystyka polskich harmonii produkowanych do roku 1939

Dyskusja

13.00

Przerwa

13.30

Etnomuzykologia

Katarzyna Szyszka

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Piszczala sałaszniokowa – do problematyki rekonstrukcji ludowych instrumentów muzycznych

Rafał Miśta

Instytut Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego
Basy w XIX-wiecznych polskich kapelach ludowych – problem badawczy i wykonawczy

Zofia Komuszyna

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego
Polskie instrumentarium ludowe w muzycznych opracowaniach jazzowych

Ewelina Grygier

Zbiory Fonograficzne Instytutu Sztuki Polskiej Akademii Nauk
Flet „fujarka” i flażolet w orbicie zainteresowań polskiej (etno)muzykologii

Ewelina Chatłas

Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk
Ludowe instrumentarium dziecięce i jego zastosowanie w przekazie muzyki tradycyjnej i praktyce edukacyjnej

Sylwia Kucharska

Dyrektor Muzeum Okręgowego Ziemi Kaliskiej

Józef Majchrzak okrywany na nowo. Prezentacja płyty ze zbiorem nagrań audycji z terenu Ziemi Kępińskiej

Dyskusja

15.30

Instrumenty w kontekście pejzażu dźwiękowego i historii kultury

Dr Robert Losiak

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego i Pracownia Badań Pejzażu Dźwiękowego w

Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Instrumenty muzyczne i badania instrumentologiczne w kontekście refleksji nad pejzażem dźwiękowym.

Przegląd zagadnień

Dr Agnieszka Drożdżewska

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Instrumentarium dworskie przełomu XVIII i XIX wieku na przykładzie kolekcji po kapeli zamkowej w Oleśnicy (Oels)

Ludmiła Sawicka

Lubelski Oddział RISM przy Katedrze Polifonii Religijnej Instytutu Muzykologii Katolickiego

Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II

Ocalone i zaginione instrumenty z kościoła parafialnego pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP i św. Jakuba Starszego w Kamieńcu Ząbkowickim

Dr Ewa Fabiańska-Jelińska, kompozytorka

Wojciech Jeliński, puzonista

Akademia Muzyczna im. I.J. Paderewskiego w Poznaniu

Wokół możliwości brzmieniowych puzonu w literaturze muzycznej XX i XXI wieku

Dyskusja

17.00

Instrumenty na morzu

Paweł Litwinienko, Aleksandra Łyczywek

Narodowe Muzeum Morskie w Gdańsku

Muzyka na morzach. Instrumenty na pokładach statków w świetle badań archeologicznych

Annika Mikołajko

Akademia Muzyczna w Krakowie

Bones (kości) i concertina – instrumentarium żeglarskie, które przetrwało przez wieki

Instrumenty tradycyjne

Vital Voranau, dudziarz (Hlybokaje, Białoruś)

Dudy białoruskie – historia, budowa, perspektywy

Ewa Cudzich

Wydział Filologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach

Beskidzki grani – rzecz o gajdach beskidzkich – przeszłość i przyszłość instrumentu

Koncert poprzedzony prelekcją

Rafał Bałaś, Fundacja Braci Golec

Przemysław Ficek, Skład Niearchaiczny

Tradycyjne instrumenty Beskidu Żywieckiego

Rafał Bałaś, Marta Matuszna-Wejchenig

Fundacja Braci Golec

Instrumenty muzyczne w kontekście nauczania muzyki i kultury ludowej Beskidu Żywieckiego w

Fundacji Braci Golec

Skład Niearchaiczny

Marta Matuszna-Wejchenig, skrzypce, śpiew

Stanisław Bafia, altówka

Przemysław Ficek, dudy, piszczałki

Rafał Bałaś, kontrabas, śpiew

19.00

Przerwa

20.00

Koncert poprzedzony prelekcją - fortepian współczesny

Dr Justyna Jażdżyk

Wydział Edukacji Muzycznej Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

Stylowość i estetyka wykonawcza muzyki minionych epok w aspekcie możliwości brzmieniowych współczesnego fortepianu

Instrument: współczesny Steinway (D-274, fortepian udostępniony dzięki uprzejmości Pianosalonu)

W programie: *Koncert włoski* BWV 971 J. S. Bacha